

Polityka surowcowa państwa a rozwój gospodarki Polski

Postulaty przemysłu wydobywczego surowców nieenergetycznych

dr H. Jacek Jezierski

Katowice 29 czerwiec 2015r.

Czy surowce się same wydobędą?

Foto: www.krzemionki.pl

Czego chce branża wydobywcza?

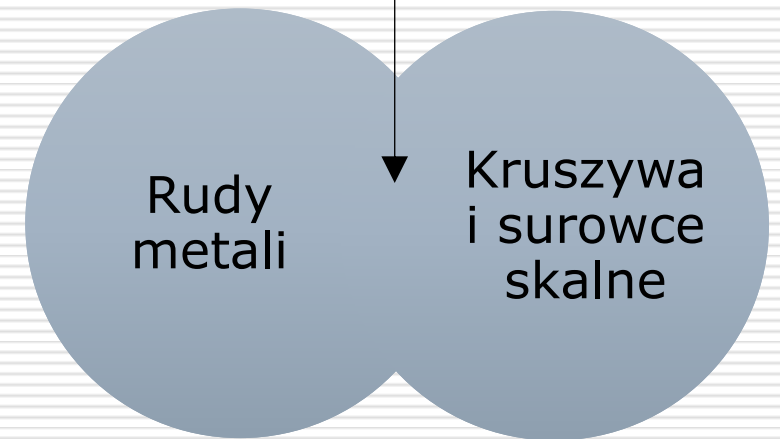
- Uwzględnienie postulatów branży wydobywczej przy tworzeniu działań strategicznych przez administrację rządową, tak jak ma to miejsce w innych krajach (np. Strategia Fińska)

Dzisiejsza debata jest dobrym znakiem na drodze do tego celu

Zaprezentowane będą postulaty:

Zebrane przez Polska Platformę Technologiczną Surowców Mineralnych

- generalne górnictwa surowców nieenergetycznych
- górnictwa rud metali
- górnictwa kruszyw i surowców skalnych

Postulaty generalne

- Skrócenie procedur administracyjnych oraz uproszczenie regulacji prawnych, a zwłaszcza uproszczenie procedur w postępowaniu o udzielenie koncesji oraz utrudniających elastyczne wykonywanie prac i robót geologicznych w ramach koncesji w zależności od wyników bieżących prac. Uproszczenie zasad i zmniejszenie opłat za udostępnianie informacji geologicznej.
- Podniesienie kompetencji administracji organów koncesyjnych jak i służb ochrony środowiska zaangażowanych w proces udzielania koncesji (ocena raportów środowiskowych) na przykład poprzez zatrudnianie na stanowiskach urzędniczych związanych z geologią osób z min. 5 letnim doświadczeniem praktycznym w pracy geologicznej (np. przy poszukiwaniu i rozpoznawaniu oraz eksploatacji złóż kopalin)

Postulaty generalne

- Prowadzenie działań mających na celu podnoszenie świadomości społeczeństwa w zakresie znaczenia surowców mineralnych dla rozwoju gospodarki, jak i działań promujących osiągnięcia sektora w obszarze technologii, środowiska w celu poprawy wizerunku górnictwa oraz zminimalizowania efektu NIMBY. Przeorientowanie na postrzeganie działalności górniczej jako szansy na rozwój regionu - przy aktywnym udziale władz samorządowych, społeczności lokalnych i organizacji społecznych. Kształtowanie opinii publicznej i świadomości społecznej poprzez właściwe przedstawianie problematyki surowcowej w nauczaniu szkolnym, informowanie o znaczeniu surowców mineralnych w gospodarce i w życiu każdego człowieka oraz informowanie o rzeczywistym wpływie działalności górniczej na środowisko

Postulaty generalne

- Opracowanie i uchwalenie ustawy o ochronie złóż kopalin. Opracowanie hierarchii ważności złóż dla gospodarki krajowej w celu objęcia tych najbardziej istotnych własnością skarbu państwa, a nie właściciela nieruchomości i obligatoryjną ochroną ich zasobów. Opracowanie zasad i kryteriów racjonalnego gospodarowania złożami i ochrony złóż niezagospodarowanych, ze szczególnym uwzględnieniem ich ochrony przed zabudową oraz zagospodarowaniem terenów złożowych na cele inne niż wydobywanie kopalin

To zadanie „Białej księgi” Ministerstwa Środowiska

Postulaty górnictwa rud metali

Postulaty górnictwa rud metali

- Zapewnienie dostępu do bazy zasobowej poprzez m.in. aktualizację zintegrowanej strategii w zakresie rozpoznawania bazy zasobowej i ujednoczonych zasad ochrony złóż kopalin

Postulaty górnictwa rud metali

- Ocena skutków regulacji podatkowych i ewentualnie propozycja modyfikacji funkcjonującego systemu podatku od wydobycia niektórych kopalin. Zauważalna jest nieadekwatność polskiego wymiaru obciążeń podatkowych do rozwiązań światowych, a przecież dotyczy to funkcjonowania KGHM w warunkach światowej gospodarki rynkowej. Pozostawienie obecnych regulacji może skutkować ograniczeniem możliwości inwestycyjnych np. zagrożeniem braku wejścia w głębsze partie złoża. Doprowadziło by to w efekcie do strat dla skarbu państwa, w związku z zaniechaniem wydobycia, co pociągnęło by za sobą pojawienie się groźby utraty kolejnych przychodów budżetowych i wszystkich innych przychodów

Ciągle brak opracowania wskazującego jak regulacje podatkowe wpłyną na nieefektywne zagospodarowanie złóż

Postulaty górnictwa rud metali

- Zwiększenie efektywności wykorzystania zasobów surowcowych ze źródeł pierwotnych (znajdujących się zarówno na lądzie jak i na dnie mórz) i wtórnych, poprzez promowanie i wdrażanie nowych przełomowych technologii dla przemysłu wydobywczego i przetwórczego. Stworzenie portalu informacyjno-promocyjnego o możliwościach inwestycyjnych, nowych przedsięwzięciach i wdrażaniu dobrych praktyk, ułatwieniach w prowadzeniu prac eksploracyjnych w kraju i za granicą, itp. Zwiększenie współpracy nauki i przemysłu, zarówno w obszarze badań i rozwoju jak i szeroko rozumianej edukacji oraz pozyskiwanie funduszy na badania naukowe i transfer technologii, pochodzących ze środków krajowych i programów ramowych UE; kreowanie krajowych programów badawczych, i współpraca zagraniczna np. Narodowe Centrum Badań i Rozwoju jest uczestnikiem międzynarodowego projektu Era-Min

Postulaty górnictwa rud metali

- Przykładowe obszary i kierunki rozwoju działalności B+R dla surowców metalicznych to: modelowanie 4D złóż i kopalni, ciągłe rozpoznanie geofizyczne i geochemiczne górotworu przed frontem eksploatacji, wzrost bezpieczeństwa pracy przez ciągłe przetwarzanie i wizualizację danych, nowe technologie wiercenia pod ziemią (wiercenia kierunkowe, mikrowiercenia, wiercenia strumieniem wody), eksploatacja selektywna złóż, maszyny górnicze projektowane i produkowane indywidualnie do warunków w kopalni, zautomatyzowane kotwienie, integrowane z urabianiem, wzbogacanie rud pod ziemią, hydrotransport pod ziemią, technologie klimatyzacji przodków i oddziałów, maszyny z napędami alternatywnymi (ogniwa paliwowe, napęd hybrydowy), pełna automatyzacja, tak samo elastyczna jak wydobywanie z udziałem ludzi, ługowanie rud miedzi pod ziemią, w tym bioługowanie, ciągła kontrola i zarządzanie produkcją

Postulaty górnictwa rud metali

- Inspirowanie opracowania innowacyjnych technologii zagospodarowania odpadów pochodzących z górnictwa - zero odpadów pogórnicznych na powierzchni

Postulaty górnictwa rud metali

- Rozpoznanie możliwości inwestycyjnych w innych regionach geograficznych celem pozyskania surowców strategicznych dla gospodarki krajowej

Postulaty górnictwa kruszyw i surowców skalnych

Postulaty górnictwa kruszyw i surowców skalnych

- Zweryfikowanie bazy zasobowej surowców do produkcji kruszyw i jej urealnienie poprzez stworzenie kategorii zasobów niemożliwych obecnie do wydobycia ze względu na różne ograniczenia środowiskowe, planistyczne, społeczne, zabudowę itp.

Postulaty górnictwa kruszyw i surowców skalnych

- Wprowadzenie zakazu podziału złóż o powierzchni większej niż 2 ha w celu uzyskania możliwości ubiegania się o koncesję u starosty oraz wydawanie koncesji na wydobycie tylko dla jednego podmiotu dla jednego złoża

Postulaty górnictwa kruszyw i surowców skalnych

- Wprowadzenie obowiązku umieszczania udokumentowanych złóż w części tekstowej i graficznej studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy i w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy. Wprowadzenie sankcji dla gminy za nie dopełnienie tego obowiązku oraz wprowadzenie zakazu zagospodarowania terenów udokumentowanych złóż w kierunku innym niż wydobywczy, w studium uwarunkowań i kierunków zagospodarowania gminy i w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego gminy. Wprowadzenie odpłatności w przypadku przekwalifikowania i zagospodarowania terenu udokumentowanego złoża w kierunku innym niż kierunek wydobywczy

Postulaty górnictwa kruszyw i surowców skalnych

- Ograniczenie możliwości wprowadzenia obligatoryjnego zakazu eksploatacji udokumentowanych złóż tylko do planów ochrony parków narodowych i rezerwatów. Opracowanie wskazań ochrony dla obszarów Natura 2000, w formie planów zadań ochrony lub planów ochrony oraz wdrożenie do stosowania w Polsce, dokumentów UE, dotyczących postępowania w sytuacjach spornych z Naturą 2000

Postulaty górnictwa kruszyw i surowców skalnych

- Wprowadzenie obowiązku lokowania jakiejś części opłaty eksploatacyjnej przypadającej dla gminy w miejscowości (okolicy), w której zlokalizowana jest kopalnia oraz wprowadzenie mechanizmu umożliwiającego sfinansowanie przez władze samorządowe dostosowania dróg lokalnych do transportu kruszywa z kopalni oraz mechanizmu umożliwiającego sfinansowanie przez PLK dostosowania torów kolejowych do wywozu kruszyw z kopalni, tam gdzie obecnie są one wyłączone z użycia. Działania zmierzające do ograniczenia transportu samochodowego kruszyw na rzecz transportu kolejowego (dojście w 2020 do 20 %, obecnie 12 %)

Postulaty górnictwa kruszyw i surowców skalnych

- Konsekwentne zwalczanie nielegalnej eksploatacji złóż przez wprowadzenie obowiązku zatrudnienia w każdym starostwie geologa jako lokalnego gospodarza surowcowego kraju lub rozważenie koncepcji przekazania całej odpowiedzialności w tej dziedzinie nadzorowi górniczemu

Postulaty górnictwa kruszyw i surowców skalnych

- Dalszy rozwój stosowanych technologii górniczych i przeróbczych oraz maszyn i urządzeń ze szczególnym uwzględnieniem pełnego wykorzystania wydobytych kopalin

Postulaty górnictwa kruszyw i surowców skalnych

- Wprowadzenie jasnych przepisów zabraniających przebywania osób postronnych w strefie rozrzutu odłamków skalnych podczas wykonywania robót strzałowych i sankcji karnych dla osób, które nie będą się stosować do tego zakazu

Czego chce branża ?

- uwzględnienie postulatów branży wydobywczej:

w „Planie działań na rzecz bezpieczeństwa Polski w zakresie surowców nieenergetycznych” – opracowywanym przez Ministerstwo Gospodarki

ułatwi funkcjonowanie kluczowej dla gospodarki dziedziny przemysłu jakim jest górnictwo surowców nieenergetycznych przyczyniając się do wzrostu gospodarczego i rozwoju regionalnego

Dziękuję za uwagę

i zapraszam na panel o godz. 12.30

dr H. Jacek Jezierski